

Mandela etkisi diye tuhaf bir durumdan bahsediyorlar. Bazı insanlar Nelson Mandela'nın hapiste öldüğünü hatırlıyormuş. Bunlar büyük bir grup. Cenaze töreninin ayrıntılarında ittifak halindeler. Benim gibi Mandela'nın hapisten çıkıp devlet başkanı olduğunu hatırlayanlar daha büyük bir grup ve bizim *belge* gibi bir yardımcımız da var. Bu insanlarsa sadece ortak bir anıdan bahsediyorlar.

Basit bir hafıza yanlışması olmadığını iddia ediyorlar. Böyle bazı olaylarda insanların birbiriyle mu-
tabık *yanlış hatıraları* hatırlamasına Mandela etkisi deniyor. Ben Reddit'ten takip ediyorum. Bazı markaların, bazı isimlerin, bazı logoların *eskiden farklı olduğunu* söylüyorlar.

Hafıza yanlışmasına toplu olunca ne diyorduk diye cevap vermek en kolayı ancak bu etkinin *içinde bu-
lunduğumuz simülasyonun* hatalarıyla ilgili olduğunu söyleyenler de var. Heyecan verici bir yorum.

Buna göre iki kişiden biri Mandela'nın hapiste öldüğü, diğeri dışarı çıkıp devlet başkanı olduğu iki ayrı kainatta yaşamış. Bunlar sonunda aynı kainatta buluşmuş. Kuantum Fiziğinin bazı yorumları *çoklu evren* hipotezini ileri sürer. Hemen her atom altı parçacığı için farklı bir kainat. Mandela etkisi de bunun tersi, farklı kainatların birbiriyle birleştiğini ancak insanların hafızasında bazı olayların eski kainattan kaldığını iddia ediyorlar.

Burada gördüğüm sorun şu: *Farklı kainat* dediğimiz bir yer varsa, alternatif bir gerçeklik varsa, bunlar sadece bu yanlış hatırlanan olaylarda değil, hemen her şeyde birbirinden farklı olur. Bir insanın Mandela'nın hapiste öldüğü bir evrende yaşayıp yakınlarından birini farklı bir zamanda *kaybetmediği* veya farklı birinin devlet başkanı olmadığı bir evrende varolması imkansız. Bir yerde okumuştum: Hitler'i yok etmek isteyen bir zaman yolcusunun bebek Adolf'a müdahale etmesine gerek yok, gidip doğumundan 10-12 ay önce bir oksijen atomunun yerini değiştirmesi yeterli olur... diyordu. Tüm kainat o derece sıkı dokunmuş ve *Nelson Mandela'nın hapiste öldüğü* bir evren çıkarmak için tüm dünyayı değiştirmek gerek. Bu durumda da ortada birbirinden sadece bir anı farkıyla ayrılacak insanlar olmayacaktır.

Bir yandan şu aklıma geldi. Ben öteden beri *simülasyon hipotezinde* simüle edilenin kainatın kendisi olduğunu düşündüm. Bir bilgisayar var ve bunda evrendeki bütün atom altı parçacıkların etkileşimini simüle ediyoruz. Yeryüzünden bir milyon yıl ötedeki galaksi de simüle ediliyor, bir ormanın içinde kendi kendine vraklayan kurbağa da. Bu da *simülasyon da olsa gerçeklikten farkı yok* sonucuna getirdi. Bu durumda Mandela Etkisi *gerçek evren veya simüle edilmiş evrende* anlattığım bu *sebepler ağında sıkı dokunmuşluk* sebebiyle anlamsız olacaktır.

Ancak simüle edilenler kainatın tamamı değil de zihinlerse, yani meşhur filmdeki gibi beyinlerimiz bir makineye bağlı ve algılarımız oradan besleniyorsa, *sebepler sonuç ilişkileri, atom altı fiziği veya belirsizlik ilkesi* gibi kavramlar da sadece algımızda varolacaktır. Zaman yolcusu sıkı dokunmuş bir evrende değil, sadece zihinlerde varolan bir Hitler'le uğraşacak ve bunu tarihten yok etmesi ancak zihinleri değiştirmesiyle mümkün olacaktır. Bu bildiğimiz anlamda Fizik ve bilimin sonu demek. Bilim simülasyonun bizi kendi yokluğuna inandırmak için ürettiği bir tutarlılıktan ibaret kalıyor.

Bu durumda *kainat simülasyonu ile zihin simülasyonu* arasındaki fark birinde *Mandela etkisi*

görülebilmesi. *Zihin simülasyonu ile kainat simülasyonu aynı kapıya çıkar* demeyi bırakmalıyım o sebeple. Ayrıca *zihin simülasyonu* içindeyseniz, simüle edenlerle çok daha yakınız demektir. Kainat simülasyonunda *hasbelkader* kainatın bir köşesinde ortaya çıkmak mümkünken, *zihin simülasyonunda* tüm simülasyonun hedefi biz oluyoruz.

Bir miktar dehşete düştüm.